

INHOUD

Inleiding	7
WAAR HET ALLEMAAL BEGON	11
HOOP	43
ZINGEVING	73
VASTBERADENHEID	103
RELATIES	133
VISIE	165
WIJSHEID	195
TROUW	227
MOED	259
VERGEVING	291
VRIJHEID	325
RISICO'S	359
Conclusie	393
Noten	395
Over de schrijver	407

INLEIDING

MENSEN STELLEN ME WELEENS VRAGEN over dingen die ik gedaan heb. Meestal gaat het dan over dingen die zij als mijn ‘successen’ zien, zoals dat ik de top van de Mount Everest bereikt heb, of een tocht door de jungle of over de oceaan overleefd heb. Maar voor mij zijn dat de minst interessante delen van het verhaal van mijn leven. In feite gaat achter elke topervaring, prestatie of prijs waarmee ik de voorpagina’s haal een hele reeks aan mislukkingen schuil. Mijn leven bestaat juist uit een verzameling moeiten, twijfels en angsten, waarvan ik er sommige overwin en andere niet.

Een vraag die relevanter is, is misschien wel deze: waar haal ik de kracht vandaan?

Het eerlijke antwoord luidt dat ik mezelf vaak helemaal niet zo sterk voel. Het leven kan een strijd zijn. Dat merken we allemaal van tijd tot tijd. Maar wat ik aan kracht ervaar, dat krijg ik in de stille momenten aan het begin van de dag, wanneer ik alleen ben en op mijn knieën zit. Die komt uit de momenten waarin ik de tijd neem om stil te zijn voor God.

Voor velen van ons is ‘God’ een moeilijk woord. Dat geldt ook voor woorden als ‘kerk’ of ‘vader’. Voor sommige mensen hebben ze zelfs een pijnlijke of negatieve klank. Maar laten we proberen door de woorden heen te kijken naar de kracht die erachter zit. Die kracht is de liefde. Laten we niet vergeten dat als onze Maker werkelijk is wie Hij zegt te zijn, dat Hij dan goed is. Op een manier die voor ieder van ons uniek is, roept Hij ons naar huis. Hij staat aan onze kant, aan jouw kant. Hij steekt zijn hand uit, hoe diep wij ook denken dat we gevallen zijn.

Dus God is liefde? Ik denk het wel. Ik bedoel maar, dat is alles wat Jezus ons wilde laten zien, nietwaar? Liefde. Hij was de goedheid in persoon. Deze liefde is er om ons vast te houden, te leiden, kracht te geven

en te redden. Het is een kracht waarvan ik weet dat ik me eraan kan vastklampen, hoe ver ik er voor mijn gevoel ook vandaan ben.

Ik wend me niet tot God om religieus te doen. In feite heb ik veel moeite met religie op zich. Religie lijkt zo veel verdeeldheid te geven, en het gaat vooral om regels. Dan haak ik af. De kerk doet zich vaak zo keurig en volmaakt voor. Maar het leven is nooit keurig of volmaakt. Ik kniel simpelweg omdat dat de manier is waarop ik kracht vind. Uit dit boek zal dat duidelijk genoeg blijken. Het hele idee van sterkte door zwakheid, verbinding door eerlijkheid en kracht door nederigheid is een reis, een weg waarop ik nog maar de eerste stappen gezet heb. Maar zo goed als ik kan, blijf ik die weg gaan omdat ik in mijn hart voel dat het de goede weg is.

Zelfs nu ik een leven van geloven achter me heb, vind ik het een zware weg om te gaan. Ik maak er vaak een puinhoop van. Ik merk dat ik vaker op het randje sta te wankelen dan je je kunt voorstellen. Voor mij helpt het dan ook echt om de dag met God te beginnen. Het is als voedsel. Als een goede brandstof voor mijn geest.

Daar gaat dit boek over. Voor mij biedt het de mogelijkheid om het soort brandstof met jou te delen waarop ik iedere dag weer vertrouwen om mijn leven op het juiste spoor te houden. Om te overleven is mijn geloof even essentieel als een firestarter of een goed touw. Maar het is nog zo veel meer. Het is mijn ruggengraat, het hart van alles – de grootste bron van de kracht die ik heb.

Bij de dagelijkse overdenkingen staan expres geen data vermeld. Er is geen leesplan dat je koste wat het kost moet volgen. Dit boek bestaat uit 360 afzonderlijke korte hoofdstukken, gegroepeerd rond de thema's waarbij ik steeds weer terugkom: hoop, doelgerichtheid, vastberadenheid, relaties, visie, wijsheid, trouw, moed, vergeving, vrijheid en risico. En hoewel dit boek ongetwijfeld zijn gebreken heeft, en er vast veel meer te zeggen valt, is het toch een begin. Ik hoop echt dat het je zal aanmoedigen om stevig te staan en het leven aan te pakken met moed en vriendelijkheid, in de zekerheid dat je in Christus waarlijk geliefd en vrij bent.

Er zullen dagen zijn waarop het je niet lukt dit boek open te slaan. Misschien duurt dat weken, maanden of zelfs jaren. De omslag zal vast

en zeker wat stoffig worden, maar dat geeft niet. Het boek is geschreven om jou te helpen, niet om je te veroordelen. We liggen allemaal vaker in de goot dan we van tevoren denken, maar we kijken ook omhoog naar de Ster. En Hij is goed.

Waar het vooral om gaat, is dat we de moed vinden om onze handen uit te steken en de handen aan te pakken die naar ons uitgestrekt worden. Dat we de opwaartse beweging blijven maken naar het licht, centimeter voor centimeter. En dat we het nooit opgeven.

Het geloof is een reis, en net als alle grote reizen bestaat hij uit kleine stapjes die je dag aan dag in vertrouwen zet.

De bladzijden van dit boek zitten vol brandstof voor de reis. Onderschat de kracht van het bijbelse woord niet. Zo vaak is het voor mij een licht op een duister pad geweest en kracht voor een verzwakt lichaam. Immanuel Kant zegt: 'De Bijbel is een onuitputtelijke bron van alle waarheden. Het bestaan van de Bijbel is de grootste zegen die de mensheid ooit ervaren heeft.'¹

*Uw woord is een lamp voor mijn voet
en een licht op mijn pad. – Psalm 119:105*

Ik hoop echt dat dit boek je elke dag zal zegenen, je kracht zal geven en je leven zal verrijken.

**WAAR HET ALLEMAAL
BEGON**

IK WAS ZESTIEN TOEN HET GEBEURDE. Het was het einde van een doodgewone schooldag en toen de lampen in ons huis uitgingen en het eindelijk donker werd, gleed ik zo stil mogelijk door een raam op de benedenverdieping naar buiten.

De maan scheen, zodat ik kon zien waar ik liep, maar ik had dat korte eindje net zo gemakkelijk in het pikdonker of in een loeiende sneeuwstorm kunnen afleggen. Ik had dit al honderd keer gedaan. Maar die avond was anders. Ik wist precies waar ik heen ging: naar mijn lievelingsboom, waar ik een geheime schuilplaats had. Ik vond het altijd heerlijk om zo ver mogelijk omhoog te klauteren, in haar armen, dankzij de takken en bladeren onder me onzichtbaar voor iedereen op de grond.

Het nieuws dat mijn peetvader Stephen plotseling was overleden aan een hartstilstand, had me diep geraakt. Stephen was de beste vriend van mijn pa en was als een tweede vader voor me geweest. Hij ging altijd mee op vakantie. Hij had me zoveel dingen geleerd en plezier met me gemaakt en me aangemoedigd. Zijn dood voelde aan alsof iemand het hart uit mijn borstkas had gerukt.

De schok van zijn plotselinge overlijden zorgde ervoor dat ik tegelijkertijd boos, verward en eenzaam was. Het voelde gewoon zo wreed aan en kwam veel te vroeg. Eigenlijk wist ik niet eens meer wat ik moest voelen. Ik had gewoon wat tijd en ruimte voor mezelf nodig. Dat was de reden waarom ik die avond het huis uit glipte en naar die boom ging.

Ik klom er snel in. Het gevoel van de schors aan mijn handen, de hoeken van de takken, de manier waarop de boom begon te bewegen door mijn gewicht, hoe hoger ik kwam – het voelde allemaal vertrouwd aan. En toen ik na een meter of twaalf de hoogste tak had bereikt waarvan ik wist dat hij mijn gewicht kon houden, stopte ik.

En daarna kwamen de tranen. En de woede. Ik legde mijn hoofd in mijn handen. Snikkend sloeg ik met mijn vuist tegen de boom. Sommige mensen zouden dat een gebed hebben genoemd.

Ik had al jaren niets tegen God gezegd. Toen ik jonger was, was het geloof zo'n natuurlijk iets geweest, alsof er iets in me huisde dat daar alleen voor mij was. Een eenvoudige aanwezigheid: stil, niet veroordelend, sterk en altijd goed.

Maar op de middelbare school werd ik gedwongen om zitvlees te kweken in eindeloze kerkdiensten. Mijn geloof stierf een trage dood. Dood door verveling. Dood door religie. Dood door irrelevantie. Ik ging ervan uit dat het geloof iets van vroeger was, dat ouder worden betekende dat je elke zweem van het bovennatuurlijke achter je liet. Dat dat allemaal kinderlijk gedoe was.

Het overlijden van Stephen had enkele sintels van emotie opgestookt die ergens diep in me verborgen lagen. Alsof het verdriet alles wakker schudde. En dwars door alles heen blies de kalme aanwezigheid van God door de geblakerde kooltjes van mijn geloof. Die aanwezigheid was alles wat ik weer wilde terwijl ik daar hoog in die boom zat. En toen begonnen de kooltjes zachtjes op te gloeien.

Op het moment dat mijn boosheid langzaam wegebde en de tranen opdroogden, bad ik het enige zinvolle gebed dat je op zo'n moment kunt bidden: 'Jezus, als U echt bestaat, als U er echt bent, wees dan deze avond alstublieft bij me.'

1 EEN ECHTE VRIEND

Wil God dat we sterk zijn? Nee. Wil Hij dat we heel wat lijken? Absoluut niet. God is niet onder de indruk van wat we allemaal kunnen. Hij gaat daarheen waar Hij welkom en nodig is. Hij is op zoek naar mensen die in hun hart ja tegen Hem zeggen. Degenen die begrijpen dat we in ons eentje zo beperkt zijn. Wanneer we leeg zijn van onszelf, kan Hij ons vullen en door ons heen werken.

Wanneer we denken dat we alles in de hand hebben, is er in ons hart geen ruimte om Hem wonderen te laten verrichten.

Jezus zei:

*U bent mijn vrienden (...) Ik noem u niet meer dienaren (...)
Ik heb u vrienden genoemd. – Johannes 15:14-15*

Er is niets waarvan je meer kracht krijgt – en er is geen groter voorrecht in het leven – dan dat je door de almachtige God zijn vriend wordt genoemd. We zijn hoe dan ook geliefd, vergeven, genezen en we hebben een Vriend.

2 WIE JEZUS IS

‘Toen ik opgroeide,’ heeft Madonna eens gezegd, ‘was Jezus Christus een soort filmster voor me, mijn favoriete idool.’¹

Napoleon Bonaparte ging een stap verder: ‘Ik heb de nodige mensenkennis en ik zeg jullie dat Jezus Christus geen mens was. Oppervlakkige mensen zien een overeenkomst tussen Christus en de stichters van de grote koninkrijken en de goden van andere religies. Een dergelijke overeenkomst bestaat niet. Tussen het christendom en andere godsdiensten ligt een afstand zo groot als de eeuwigheid.’²

En dan had je de romanschrijver H.G. Wells: ‘Ik ben historicus, geen gelovige. Maar deze eenvoudige prediker uit Galilea is zonder twijfel het centrum van de menselijke geschiedenis.’³

Er is nog nooit een mens als Jezus geweest. Wat goedheid, moed en invloed betreft, torent Hij hoog boven ons allemaal uit. Vergeleken met Hem zijn alle grote kunstenaars, leiders en denkers dwergen.

En toch kwam Jezus niet naar de aarde om indruk op ons te maken. Hij zei dat Hij was gekomen om ons te redden, in totale vernedering, als God onder ons. Als Hij is wie Hij beweert te zijn, en het evangelie is waar, dan is dat erg goed nieuws. Hij wil eenvoudigweg dat we ons uitstrekken naar Hem en erop vertrouwen dat Hij ons zal helpen en vrede zal geven, dat Hij ons zal vergeven en genezen. Als we voluit in zijn kracht willen leven, dan is dat de eerste stap.

Dus of je nu bij God bent – of je op zoek bent, meer van Hem wilt, of Hem juist de rug hebt toegekeerd en de andere kant op loopt – dit vers is in elk geval waar:

De Zoon des mensen is gekomen om te zoeken en zalig te maken wat verloren is. – Lukas 19:10

Vergeet niet – of ontdek voor het eerst – dat we Hem kunnen vertrouwen en dat Hij de kracht heeft om ons leven ten goede te veranderen. Ik begin steeds meer te zien dat Hij de sleutel tot alles is.

3 GOED OM BIJ STIL TE STAAN

Ik loop in mijn leven nogal eens door de poort van de angst. Dat geldt voor ons allemaal, als we tenminste iets zinnigs willen doen in dit leven. Maar ik heb geleerd om op dergelijke momenten zachtjes in mezelf te bidden en kracht te putten uit iemand die groter, dapperder en sterker is dan ik. Dat is de sleutel geweest. Leef niet alleen. Leg je hand in die van de Almachtige. Hij wil er voor ons zijn.

Dat is wat een goede vader doet. Die houdt de hand van zijn kind vast.

De gebeden die ik opzeg wanneer ik bang ben, klinken nogal rauw. (Het zijn waarschijnlijk niet echt het soort gebeden dat ik op school heb geleerd, maar het zijn wel echte gebeden.) Ik laat God mijn diepste ang-

sten zien en vraag Hem om bij me te zijn. En ik vraag Hem om hulp om door te kunnen gaan.

Velen van ons proberen onze angsten voor anderen verborgen te houden, maar wanneer we ze begraven, beginnen ze juist te groeien. Wanneer we ze echter aan het licht brengen, verdorren ze vaak. Maar er is moed voor nodig om ze tevoorschijn te halen en ze aan God of aan onze geliefden te laten zien.

Kijk eens naar wat de Bijbel zegt:

Heb Ik het u niet geboden? Wees sterk en moedig, schrik niet en wees niet ontsteld. – Jozua 1:9

Maar waar vinden we die moed?

*Want de HEERE, uw God, is met u, overal waar u heen gaat.
– Vers 9*

Met wat voor angst we dan ook mogen worden geconfronteerd, vergeet niet dat we er niet alleen voor staan. De Schepper van het heelal is goed; Hij is bij ons, in ons en voor ons.

4 DE LESSEN DIE WE LEREN WANNEER WE OP ONZE KNIËN ZITTEN

Het leven kan zwaar zijn, of zelfs keihard. Het wordt zo vaak gekenmerkt door verdriet, verlies, pijn, gebroken relaties en een slechte gezondheid. Je kunt dit soort dingen niet vermijden, omdat ze deel uitmaken van onze levensreis. We zouden niet menselijk zijn als we niet af en toe wanhopig hard hulp nodig hadden.

Het wonderlijke van ons geloof is echter dat we op dergelijke momenten niet hopeloos of hulpeloos zijn. Eigenlijk is vaak juist het tegenovergestelde het geval. Het zijn onze sterkste momenten. We beseffen of voelen het alleen niet altijd. Maar lees dit eens:

Want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht. Daarom zal ik veel liever roemen in mijn zwakheden, opdat de kracht van Christus in mij komt wonen. – 2 Korinthe 12:9

Wanneer we niet langer voort strompelen in onze eigen ‘kracht’, houden we geen andere keuze over dan neer te knielen en het uit te schreeuwen. En als gelovigen zijn we op ons grootst wanneer we neerknielen. Minder van ons. Meer van Hem.

Herinner je je dat gedicht over voetstappen in het zand, waarin de schrijfster zich afvraagt waarom ze maar één stel voetstappen in het zand zag toen ze Jezus het hardst nodig had? Jezus antwoordde daar: ‘Omdat dat het moment was dat Ik je droeg.’⁴

Op dat soort momenten, wanneer we ons ervan bewust zijn hoe hard we God nodig hebben, is Hij er. Pal naast je. Wanneer je Hem echt nodig hebt, is Hij dichterbij dan ooit.

5 WEES DANKBAAR

Dank God in alles. Want dit is de wil van God in Christus Jezus voor u. – 1 Thessalonicenzen 5:18

Dit is een interessante en uitdagende bijbeltekst, omdat dat niet het eerste is wat bij ons opkomt wanneer er vreselijke dingen gebeuren! Onze eerste reactie is maar al te vaak om het bijltje erbij neer te gooien zodra iets helemaal fout gaat. Maar God heeft een betere, slimmere oplossing. Hij vraagt ons om onder alle omstandigheden dankbaar te zijn. In plaats van de schuld af te schuiven en te gaan lopen jammeren, kun je beter dankbaar zijn voor alle goede dingen in je leven. Dat is radicaal leven.

En ten diepste is het goede in je leven de wetenschap dat God van ons houdt en dat we de eeuwigheid bij Hem mogen doorbrengen. Dat is op zich al waanzinnig goed nieuws.

Het is wetenschappelijk bewezen dat als je een krachtig en doelgericht leven wilt leiden, dankbaarheid daar een zeer positieve invloed op heeft.

Maak daar dus een dagelijkse gewoonte van: wees altijd dankbaar voor de zegeningen die je krijgt, of het nu gaat om eten, gezondheid, rijkdom, relaties, plezier, je gezin of gewoon zijn beloften voor de toekomst.

Ook Paulus wist hier alles van:

Verder, broeders, al wat waar is, al wat eerbaar is, al wat rechtvaardig is, al wat rein is, al wat lieflijk is, al wat wel-luidend is, als er enige deugd is en als er iets prijzenswaardigs is, bedenk dat. – **Filippenzen 4:8**

Anders gezegd, kijk naar de goede dingen in je leven en kies ervoor om dankbaar te zijn.

En hij heeft gelijk. Als we om ons heen kijken en ons focussen op wat goed is, zien we God steeds meer in zoveel kleine dingen waar we normaal gesproken overheen kijken; of dat nou de hond is die dolblij is dat hij ons weer ziet, of de glimlach en vriendelijkheid van degene die ons koffie serveert. Christus is aanwezig in al die dingen. Wanneer we op die manier leven, is het alsof ons de ogen worden geopend. En het begint met dankbaarheid..

6 WOORDEN VAN LEVEN

Met genoeg tijd en onder de juiste omstandigheden kan een rivier door steen heen slijpen en ravijnen van honderden meters diep vormen. Niet omdat die rivier zoveel kracht heeft, maar omdat hij stug door blijft stromen. Met de Bijbel werkt het net zo. Als we genoeg tijd nemen om erin te lezen en over de inhoud na te denken, zal dat invloed hebben op ons leven, bijna zonder dat we het merken.

In Psalm 19 beschrijft David een paar levensveranderende effecten die de Schrift op ons kan hebben. Hij legt uit hoe het boek:

- 1) ons leven bijeenhoudt
- 2) ons de juiste weg wijst